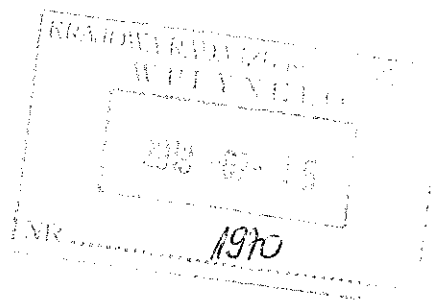

MINISTER ŚRODOWISKA

DL-ZŁ.021.20.2019.ABR

Warszawa, dnia 10-07-2019 r.

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady
Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na Pana pismo znak spr. KRIR/MJ/234/19 w sprawie przekazania uchwał podjętych na Posiedzeniu Porozumienia Izb Polski Południowo-Wschodniej, przedstawiam następujące stanowisko.

Uprzejmie informuję, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183), wilk (*Canis lupus*) objęty jest ścisłą ochroną gatunkową, natomiast bóbr europejski (*Castor fiber*) – ochroną częściową.

Ponadto wilk i bóbr są gatunkami chronionymi w większości krajów europejskich na podstawie aktów prawnych Unii Europejskiej i umów międzynarodowych takich jak: dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa) oraz Konwencja z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencja Berneńska). Wilk jest gatunkiem priorytetowym w rozumieniu Dyrektywy Siedliskowej, a zatem takim, w odniesieniu do ochrony którego Unia Europejska ponosi szczególną odpowiedzialność. Generuje to wobec państw członkowskich obowiązek podjęcia stosownych środków ochrony, w tym ochrony jego siedlisk, celem nie pogarszania stanu populacji. Dodatkowo wilk wymieniony jest w Konwencji z dnia 3 marca 1973 r. o Międzynarodowym Handlu Dzikimi Zwierzętami i Roślinami Gatunków Zagrożonych Wyginięciem (tzw. Konwencji Waszyngtońskiej). Bóbr został umieszczony w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, określającym gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony, jak również w załączniku V, gdzie ujęto gatunki zwierząt i roślin, których pozyskiwanie ze stanu dzikiego i eksploatacja jest możliwa pod warunkiem, że populacja tych gatunków zostanie zachowana we właściwym stanie ochrony.

Należy zwrócić uwagę, że podstawową formą ochrony dobytku przed szkodami wyrządzanymi przez gatunki chronione jest jego zabezpieczenie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 września 2015 r. (sygn. akt K 20/14) stwierdził, iż „Obowiązkiem właściciela jest dbałość o swój majątek i podejmowanie starań w celu jego ochrony. Właściciel lub użytkownik mienia przewidując możliwość wyrządzenia szkody przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, w pierwszej kolejności

sam powinien podjąć stosowne czynności, zmierzające do uniknięcia szkody lub zminimalizowania jej rozmiarów.” Niemniej jednak ustawa o ochronie przyrody wprowadza rozwiązania dotyczące pomocy dla osób poszkodowanych w postaci m.in. wypłacanych odszkodowań. Zgodnie z zasadami przyjętymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową (Dz. U. z 2018 poz. 645) w przypadku odszkodowania za szkodę wyrządzoną w odniesieniu do zwierząt jest ono sumą:

- ceny rynkowej zabitego, padłego w wyniku odniesionych ran lub uśmierconego zwierzęcia,
- kosztów utylizacji padliny i jej transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny,
- kosztu wizyty lekarza weterynarii stwierdzającego padnięcie zwierzęcia,
- kosztów leczenia okaleczonych zwierząt i wartości produktów leczniczych.

Należy podkreślić, iż ustawa o ochronie przyrody przewiduje możliwość uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów np. na umyślne płoszenie czy zabijanie, wobec osobników bobra lub wilka, w celu wyeliminowania powodowanego zagrożenia. Zezwolenia wydawane są przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska (w zakresie umyślnego płoszenia), Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zakresie umyślnego zabijania) oraz Ministra Środowiska (w przypadku, gdy czynności mają być wykonane na terenie parku narodowego). Zezwolenia takie mogą być wydawane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli wnioskowane działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony gatunków chronionych oraz przy spełnieniu jednej z przesłanek indywidualnych np. w celu ograniczenia poważnych szkód, zapewnienia bezpieczeństwa lokalnej społeczności. W przypadku, gdy zagrożenie jest udokumentowane oraz gdy spełnione są wszystkie przesłanki niezbędne do wydania zezwolenia nie ma przeciwskażeń, aby zezwolenie takie uzyskać. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że ewentualne zezwolenia wydawane są wyłącznie na wniosek podmiotu zainteresowanego uzyskaniem stosownego odstępstwa.

Zasadnym jest również podkreślenie, że w sytuacjach nagłych, wymagających natychmiastowej interwencji, tj. zagrażających życiu bądź zdrowiu ludzi lub zwierząt, kiedy obiektywnie wniosek nie może być załatwiony w formie pisemnej, ww. decyzje mogą być wydane ustnie (art. 14 § 2 kpa), po rozpatrzeniu wniosku złożonego drogą telefoniczną. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, pod numerami telefonów podanymi na stronie internetowej urzędu.

Administracja ochrony przyrody dostrzega problemy związane z bytowaniem chronionych gatunków zwierząt i podejmuje odpowiednie działania. Regionalne dyrekcje ochrony środowiska na bieżąco monitorują informacje dotyczące zdarzeń z udziałem zwierząt tych gatunków. Reagują w sprawach konfliktowych – wypłacają odszkodowania za szkody, zbierają informacje w zakresie obserwacji zwierząt w pobliżu gospodarstw domowych, kolizji drogowych z ich udziałem, doradzają odnośnie profilaktyki ograniczającej straty, informują i edukują w zakresie biologii i ekologii zwierząt chronionych, współpracują z gminami, jednostkami Lasów Państwowych i instytucjami naukowymi.

Reasumując, należy stwierdzić, że wszystkie niebezpieczne zdarzenia z udziałem gatunków chronionych (np. związane z chorobą zwierzęcia lub zaburzeniami jego behawioru) wymagają wyjaśnienia, a przede wszystkim natychmiastowej i zdecydowanej reakcji. Należy również podkreślić, że sprawy, w których może być zagrożone zdrowie czy życie ludzkie są i będą traktowane priorytetowo.

Ustawa z 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. poz. 651) wprowadziła zmianę w systemie szacowania szkód włączając przedstawiciela właściwego ośrodka doradztwa rolniczego do udziału w zespole ds. szacowania szkód. Zmiana ta została uzgodniona z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jednocześnie możliwość udziału przedstawiciela izby

rolniczej w szacowaniu szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne, które prowadzone jest w wyniku odwołania jest, moim zdaniem, wystarczające. Informuję, że do tut. resortu nie wpływają też postulaty rolników dotyczące zmiany w zakresie dopuszczenia do udziału w szacowaniu szkód przedstawicieli izb rolniczych. Zwracam także uwagę, że wskazana wyżej nowelizacja Prawa łowieckiego znacznie zwiększyła kompetencje izb rolniczych w innych obszarach związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej.

Z poważaniem

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
/ -- podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
dot. SSO.dws.073.12.2019
2. Departament Ochrony Przyrody MŚ

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	902722.2668305.2105891
Nazwa dokumentu	MŚ do KRIR w sprawie postulatów z uchwał.pdf
Tytuł dokumentu	Minister Środowiska .docx
Sygnatura dokumentu	DL-ZŁ.021.20.2019
Data dokumentu	2019-07-10 18:39:15
Skrót dokumentu	CF9B5FA34BB7F2569AF48A31E0F89D14329 58715
Wersja dokumentu	1.9
Data podpisu	2019-07-10 18:39:10
Podpisane przez	Małgorzata Golińska; Ministerstwo Środowiska Sekretarz Stanu
	1/10 3 81 26 26 20575
Data wydruku:	2019-07-11 07:49:28
Autor wydruku:	Błazkiewicz-Raubo Agnieszka Główny Specjalista